

**"Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга,
журал шинэчлэн батлах тухай"**

Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.2, 14 дүгээр зүйлийн 14.9.6 дахь заалт, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 18 дүгээр зүйлийн 18.1 дэх хэсэг, 18.2 дахь заалт, 19 дүгээр зүйлийн 19.1, 20 дүгээр зүйлийн 20.1, 21 дүгээр зүйлийн 21.3 дахь заалтыг тус тус үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. "Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний оношийн хамгааралттай бүтцийн жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ"-г нэгдүгээр, "Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх төлбөрийн арга"-ыг хоёрдугаар, "Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээний суурь тариф, бүсчлэлийн коэффициент"-ыг гуравдугаар, "Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээний нэгж тохиолдлыг тооцох, тохиолдлыг эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх журал"-ыг дөрөвдүгээр хавсралтаар тус тус шинэчлэн баталсугай.

2. Энэхүү тогтоол батлагдсантай холбогдуулан дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэхийг дор дурдсан албан тушаалтанд даалгасугай.

2.1. Эрүүл мэндийн яамны Төрийн нарийн бичгийн дарга С.Төгсдалгарт.

1/ Энэхүү тогтоолыг хэрэгжүүлэх талаар эрүүл мэндийн байгууллагыг мэргэжл, арга зүйн удирдлагаар шуурхай хангах.

2/ Эрүүл мэндийн байгууллагаас даатгуулгачид үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмж, аюулгүй байдлыг хянахад ашигланж байгаа удирдлага, мэдээллийн систем, программд холбогдох өөрчлөлт хийх ажлыг зохион байгуулах.

3/ Хүн амын эрүүл мэндийн эрэлт хэрэгцээг судалж, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас хүүдэлдэн авах тусламж, үйлчилгээний тэргүүлэх чиглэлийг тогтоох, шаардлагагүй хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээг бууруулах бодлогын арга хэмжээг тодорхойлох.

4/ Энэхүү тогтоолыг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан шаардлагатай тохиолдолд Эрүүл мэндийн сайдын тушаал, шийдвэр, дүрэм, журмыг шийгээр болон шинэчлэн батлуулах.

5/ Терийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын төсвийн зардлыг өөрийн үйл ажиллагааны орлого болон эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний орлоготой уялдууших замаар зарцуулалтын эрхийг нээх, санхүүжилтэд хяналт тавих;

6/ Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэгийн үзлэг, оношилгоо /ОХБ-41300016/, Өдрийн эмийн эмчилгээ /41330011/, Урт хугацааны сэтгэцийн тодорхойгүй эмгэг /41234521/ оношийн хамраалтай бүлэгт хамраах F99 өвчнийг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний хамраалтаас хасаж буйтай холбогдуулан 2024 оны Эрүүл мэндийн сайдын багцын төсөвт үг тусламж, үйлчилгээний санхүүжилтийг тусгах.

2.2. Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын дарга /1 Салбаагүрэнд/

1/ Эрүүл мэндийн даатгалын цахим (HICS) систем болон холбогдох програмын хангамжид шалардлагатай нэмэлт, өөрчлөлт хийх;

2/ Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн тухайн жилийн батлагдсан төсөвт багтаан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг худалдан авах, сангийн тэнцлийг хангах арга хэмжээг зөв хэрэгжүүлэх;

3/ Эрүүл мэндийн байгууллага даатгуулагчаас холбогдох журамд зэвснэг зөрчил нэмэлт төлбөр авсан тохиолдолд хулааргах хариуцааны талаар эрүүл мэндийн даатгалын байгууллага, эрүүл мэндийн байгууллага хооронд байгуулах гэрээнд тодорхой тусгах;

4/ Тухайн жилийн батлагдсан төсөвт багтаан эрүүл мэндийн байгууллагуудаас худалдан авах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төв хэмжээ тогтоох, гэрээнд тусгах;

5/ Энэхүү тогтоолын хавсралтаар баталсан эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хэмжээт, төлбөрийн хэмжээ, холбогдох журмын талаар олон нийтийн хэлэлцэл мэдээллийн хэрэгсэлээр шуурхай мэдээлэх, даатгуулагчийг болон эрүүл мэндийн байгууллагыг мэдээллээр хангах;

6/ Гэрээт эрүүл мэндийн байгууллагуудад журмын талаар сургалт зохион байгуулах;

7/ Тогтоолын хэрэгсэлтэд бүтэн жилээр үнэлгээ хийх, үнэлгээний тайланг Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн ажлын албанд хүргүүлэх;

8/ Эрүүл мэндийн байгууллагуудаас эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний нэхэмжлэл, анхан шатны мэргэйн дагуух мэдээллийг бодит цагийн горимоор хулаан авч, холбогдох эрх зүйн хүрээнд тусламж, үйлчилгээг худалдан авах.

2.3. Терийн болон хувийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагын дарга (засгийн) нэрт:

1/ Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.2, 6.4.1, 6.4.8 дахь заалтыг санхүүгийн удирдлагын үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгох;

2/ Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний хяналт, санхүүжилт, талбэр тооцооны програм, нээвэрлэлийг хянахад шаардлагатай анхан шатны маягтын дагуу мэдээллийг цахим системд оруулж, бодит цагийн горимд шилжүүлж журамд заасны дагуу илгээх, энэ тогтоолын хавсралтаар баталсан тусламж, үйлчилгээний талбэрийн хэмжээ болон журамд заасны зохицуулалттай холбоотой хөгжүүлэлт хийж үйл ажиллагаандаа мөрдөх;

3/ Иргэн, даатгуулагчаас журам, тогтоол, гэрээнд тусгаснаас өөр нэмэлт талбэр авахгүй байх;

4/ Эрүүл мэндийн салбарын эрэлт, нийтлүүлэлтийн бодлоготой уялдуулан зөвхөндөө үзүүлэх тусламж, үйлчилгээний төрөл, зохион байгуулалтыг иргэн, даатгуулагчдад сөргөөр нээвэрлэхгүйгээр шинэчлэн зохион байгуулах;

5/ Иргэдийг эрүүл мэндийн даатгалын талаар үнэн зөв мэдээллээр хангах;

3.Сэтгэцийн ба зан төрхийн эмгэгийн үзлэг, өмөшилгөө /ОХБ-41300018/, Өдрийн эмийн эмчилгээ /41330011/, Урт хугацааны сэтгэцийн тодорхойгүй эмгэг /41234531/ өнцөгийн хамгааралтай бүлэгт хамаарах F20 өрөнхийг 2023 оны 12 дүгээр сарын 31-ний өдөр хүртэл санхүүжүүлж, 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний жагсаалтаас хассугай.

4.Энэ тогтоолын гуравдугаар хавсралтаар батлагдсан "Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын талбэрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээний тарифыг тооцоход баримтлах бүсчлэлийн коэффициент"-ыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс эхлэн мөрдүүлсүгэй.

5.Энэхүү тогтоол батлагдсантай холбогдуулан Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн "Жамсалт, талбэрийн хэмжээ, талбэрийн дрга, журам шинэчлэн батлах тухай" 2022 оны 01 дүгээр тогтоолын 1, 2, 3 дүгээр хавсралтыг хүчингүйд тооцсугай.

6.Тогтоолын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн ажлын алба /Г.Батмөнх/ цд даалгасугай.

ДАРГА С.ЧИНЗОРИГ
ХТЭГЭЭНИЙ
2023.09.20

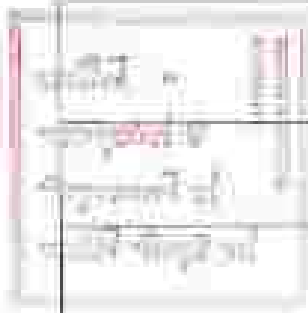
[illegible]

[illegible]

12345

QTY	DESCRIPTION	UNIT	QTY	UNIT PRICE	TOTAL	TAX	TOTAL TAX	TOTAL	QTY	UNIT PRICE	TOTAL	TAX	TOTAL TAX	TOTAL
100	ITEM 1	EA	100	1.00	100.00	0.00	0.00	100.00	100	1.00	100.00	0.00	0.00	100.00
200	ITEM 2	EA	200	2.00	400.00	0.00	0.00	400.00	200	2.00	400.00	0.00	0.00	400.00
300	ITEM 3	EA	300	3.00	900.00	0.00	0.00	900.00	300	3.00	900.00	0.00	0.00	900.00
400	ITEM 4	EA	400	4.00	1600.00	0.00	0.00	1600.00	400	4.00	1600.00	0.00	0.00	1600.00
500	ITEM 5	EA	500	5.00	2500.00	0.00	0.00	2500.00	500	5.00	2500.00	0.00	0.00	2500.00
600	ITEM 6	EA	600	6.00	3600.00	0.00	0.00	3600.00	600	6.00	3600.00	0.00	0.00	3600.00
700	ITEM 7	EA	700	7.00	4900.00	0.00	0.00	4900.00	700	7.00	4900.00	0.00	0.00	4900.00
800	ITEM 8	EA	800	8.00	6400.00	0.00	0.00	6400.00	800	8.00	6400.00	0.00	0.00	6400.00
900	ITEM 9	EA	900	9.00	8100.00	0.00	0.00	8100.00	900	9.00	8100.00	0.00	0.00	8100.00
1000	ITEM 10	EA	1000	10.00	10000.00	0.00	0.00	10000.00	1000	10.00	10000.00	0.00	0.00	10000.00
1100	ITEM 11	EA	1100	11.00	12100.00	0.00	0.00	12100.00	1100	11.00	12100.00	0.00	0.00	12100.00
1200	ITEM 12	EA	1200	12.00	14400.00	0.00	0.00	14400.00	1200	12.00	14400.00	0.00	0.00	14400.00
1300	ITEM 13	EA	1300	13.00	16900.00	0.00	0.00	16900.00	1300	13.00	16900.00	0.00	0.00	16900.00
1400	ITEM 14	EA	1400	14.00	19600.00	0.00	0.00	19600.00	1400	14.00	19600.00	0.00	0.00	19600.00
1500	ITEM 15	EA	1500	15.00	22500.00	0.00	0.00	22500.00	1500	15.00	22500.00	0.00	0.00	22500.00
1600	ITEM 16	EA	1600	16.00	25600.00	0.00	0.00	25600.00	1600	16.00	25600.00	0.00	0.00	25600.00
1700	ITEM 17	EA	1700	17.00	28900.00	0.00	0.00	28900.00	1700	17.00	28900.00	0.00	0.00	28900.00
1800	ITEM 18	EA	1800	18.00	32400.00	0.00	0.00	32400.00	1800	18.00	32400.00	0.00	0.00	32400.00
1900	ITEM 19	EA	1900	19.00	36100.00	0.00	0.00	36100.00	1900	19.00	36100.00	0.00	0.00	36100.00
2000	ITEM 20	EA	2000	20.00	40000.00	0.00	0.00	40000.00	2000	20.00	40000.00	0.00	0.00	40000.00
2100	ITEM 21	EA	2100	21.00	44100.00	0.00	0.00	44100.00	2100	21.00	44100.00	0.00	0.00	44100.00
2200	ITEM 22	EA	2200	22.00	48400.00	0.00	0.00	48400.00	2200	22.00	48400.00	0.00	0.00	48400.00
2300	ITEM 23	EA	2300	23.00	52900.00	0.00	0.00	52900.00	2300	23.00	52900.00	0.00	0.00	52900.00
2400	ITEM 24	EA	2400	24.00	57600.00	0.00	0.00	57600.00	2400	24.00	57600.00	0.00	0.00	57600.00
2500	ITEM 25	EA	2500	25.00	62500.00	0.00	0.00	62500.00	2500	25.00	62500.00	0.00	0.00	62500.00
2600	ITEM 26	EA	2600	26.00	67600.00	0.00	0.00	67600.00	2600	26.00	67600.00	0.00	0.00	67600.00
2700	ITEM 27	EA	2700	27.00	72900.00	0.00	0.00	72900.00	2700	27.00	72900.00	0.00	0.00	72900.00
2800	ITEM 28	EA	2800	28.00	78400.00	0.00	0.00	78400.00	2800	28.00	78400.00	0.00	0.00	78400.00
2900	ITEM 29	EA	2900	29.00	84100.00	0.00	0.00	84100.00	2900	29.00	84100.00	0.00	0.00	84100.00
3000	ITEM 30	EA	3000	30.00	90000.00	0.00	0.00	90000.00	3000	30.00	90000.00	0.00	0.00	90000.00
3100	ITEM 31	EA	3100	31.00	96100.00	0.00	0.00	96100.00	3100	31.00	96100.00	0.00	0.00	96100.00
3200	ITEM 32	EA	3200	32.00	102400.00	0.00	0.00	102400.00	3200	32.00	102400.00	0.00	0.00	102400.00
3300	ITEM 33	EA	3300	33.00	108900.00	0.00	0.00	108900.00	3300	33.00	108900.00	0.00	0.00	108900.00
3400	ITEM 34	EA	3400	34.00	115600.00	0.00	0.00	115600.00	3400	34.00	115600.00	0.00	0.00	115600.00
3500	ITEM 35	EA	3500	35.00	122500.00	0.00	0.00	122500.00	3500	35.00	122500.00	0.00	0.00	122500.00
3600	ITEM 36	EA	3600	36.00	129600.00	0.00	0.00	129600.00	3600	36.00	129600.00	0.00	0.00	129600.00
3700	ITEM 37	EA	3700	37.00	136900.00	0.00	0.00	136900.00	3700	37.00	136900.00	0.00	0.00	136900.00
3800	ITEM 38	EA	3800	38.00	144400.00	0.00	0.00	144400.00	3800	38.00	144400.00	0.00	0.00	144400.00
3900	ITEM 39	EA	3900	39.00	152100.00	0.00	0.00	152100.00	3900	39.00	152100.00	0.00	0.00	152100.00
4000	ITEM 40	EA	4000	40.00	160000.00	0.00	0.00	160000.00	4000	40.00	160000.00	0.00	0.00	160000.00
4100	ITEM 41	EA	4100	41.00	168100.00	0.00	0.00	168100.00	4100	41.00	168100.00	0.00	0.00	168100.00
4200	ITEM 42	EA	4200	42.00	176400.00	0.00	0.00	176400.00	4200	42.00	176400.00	0.00	0.00	176400.00
4300	ITEM 43	EA	4300	43.00	184900.00	0.00	0.00	184900.00	4300	43.00	184900.00	0.00	0.00	184900.00
4400	ITEM 44	EA	4400	44.00	193600.00	0.00	0.00	193600.00	4400	44.00	193600.00	0.00	0.00	193600.00
4500	ITEM 45	EA	4500	45.00	202500.00	0.00	0.00	202500.00	4500	45.00	202500.00	0.00	0.00	202500.00
4600	ITEM 46	EA	4600	46.00	211600.00	0.00	0.00	211600.00	4600	46.00	211600.00	0.00	0.00	211600.00
4700	ITEM 47	EA	4700	47.00	220900.00	0.00	0.00	220900.00	4700	47.00	220900.00	0.00	0.00	220900.00
4800	ITEM 48	EA	4800	48.00	230400.00	0.00	0.00	230400.00	4800	48.00	230400.00	0.00	0.00	230400.00
4900	ITEM 49	EA	4900	49.00	240100.00	0.00	0.00	240100.00	4900	49.00	240100.00	0.00	0.00	240100.00
5000	ITEM 50	EA	5000	50.00	250000.00	0.00	0.00	250000.00	5000	50.00	250000.00	0.00	0.00	250000.00
5100	ITEM 51	EA	5100	51.00	260100.00	0.00	0.00	260100.00	5100	51.00	260100.00	0.00	0.00	260100.00
5200	ITEM 52	EA	5200	52.00	270400.00	0.00	0.00	270400.00	5200	52.00	270400.00	0.00	0.00	270400.00
5300	ITEM 53	EA	5300	53.00	280900.00	0.00	0.00	280900.00	5300	53.00	280900.00	0.00	0.00	280900.00
5400	ITEM 54	EA	5400	54.00	291600.00	0.00	0.00	291600.00	5400	54.00	291600.00	0.00	0.00	291600.00
5500	ITEM 55	EA	5500	55.00	302500.00	0.00	0.00	302500.00	5500	55.00	302500.00	0.00	0.00	302500.00
5600	ITEM 56	EA	5600	56.00	313600.00	0.00	0.00	313600.00	5600	56.00	313600.00	0.00	0.00	313600.00
5700	ITEM 57	EA	5700	57.00	324900.00	0.00	0.00	324900.00	5700	57.00	324900.00	0.00	0.00	324900.00
5800	ITEM 58	EA	5800	58.00	336400.00	0.00	0.00	336400.00	5800	58.00	336400.00	0.00	0.00	336400.00
5900	ITEM 59	EA	5900	59.00	348100.00	0.00	0.00	348100.00	5900	59.00	348100.00	0.00	0.00	348100.00
6000	ITEM 60	EA	6000	60.00	360000.00	0.00	0.00	360000.00	6000	60.00	360000.00	0.00	0.00	360000.00
6100	ITEM 61	EA	6100	61.00	372100.00	0.00	0.00	372100.00	6100	61.00	372100.00	0.00	0.00	372100.00
6200	ITEM 62	EA	6200	62.00	384400.00	0.00	0.00	384400.00	6200	62.00	384400.00	0.00	0.00	384400.00
6300	ITEM 63	EA	6300	63.00	396900.00	0.00	0.00	396900.00	6300	63.00	396900.00	0.00	0.00	396900.00
6400	ITEM 64	EA	6400	64.00	409600.00	0.00	0.00	409600.00	6400	64.00	409600.00	0.00	0.00	409600.00
6500	ITEM 65	EA	6500	65.00	422500.00	0.00	0.00	422500.00	6500	65.00	422500.00	0.00	0.00	422500.00
6600	ITEM 66	EA	6600	66.00	435600.00	0.00	0.00	435600.00	6600	66.00	435600.00	0.00	0.00	435600.00
6700	ITEM 67	EA	6700	67.00	448900.00	0.00	0.00	448900.00	6700	67.00	448900.00	0.00	0.00	448900.00
6800	ITEM 68	EA	6800	68.00	462400.00	0.00	0.00	462400.00	6800	68.00	462400.00	0.00	0.00	462400.00
6900	ITEM 69	EA	6900	69.00	476100.00	0.00	0.00	476100.00	6900	69.00	476100.00	0.00	0.00	476100.00
7000	ITEM 70	EA	7000	70.00	490000.00	0.00	0.00	490000.00	7000	70.00	490000.00	0.00	0.00	490000.00
7100	ITEM 71	EA	7100	71.00	504100.00	0.00	0.00	504100.00	7100	71.00	504100.00	0.00	0.00	504100.00
7200	ITEM 72	EA	7200	72.00	518400.00	0.00	0.00	518400.00	7200	72.00	518400.00	0.00	0.00	518400.00
7300	ITEM 73	EA	7300	73.00	532900.00	0.00	0.00	532900.00	7300	73.00	532900.00	0.00	0.00	532900.00
7400	ITEM 74	EA	7400	74.00	547600.00	0.00	0.00	547600.00	7400	74.00	547600.00	0.00	0.00	547600.00
7500	ITEM 75	EA	7500	75.00	562500.00	0.00	0.00	562500.00	7500	75.00	562500.00	0.00	0.00	562500.00
7600	ITEM 76	EA	7600	76.00	577600.00	0.00	0.00	577600.00	7600	76.00	577600.00	0.00	0.00	577600.00
7700	ITEM 77	EA	7700	77.00	592900.00	0.00	0.00	592900.00	7700	77.00	592900.00	0.00	0.00	592900.00
7800	ITEM 78	EA	7800	78.00	608400.00	0.00	0.00	608400.00	7800	78.00	608400.			

Compendio de los recursos de inversión									
Item	Descripción de los recursos	Clase de recurso	Compendio de los recursos de inversión	Indicador de gestión	Unidad de medida	Valor	Valor	Valor	Valor
101	Recursos de inversión	1010000	Recursos de inversión	1010000	1010000	1010000	1010000	1010000	1010000
102	Recursos de inversión	1020000	Recursos de inversión	1020000	1020000	1020000	1020000	1020000	1020000
103	Recursos de inversión	1030000	Recursos de inversión	1030000	1030000	1030000	1030000	1030000	1030000
104	Recursos de inversión	1040000	Recursos de inversión	1040000	1040000	1040000	1040000	1040000	1040000
105	Recursos de inversión	1050000	Recursos de inversión	1050000	1050000	1050000	1050000	1050000	1050000
106	Recursos de inversión	1060000	Recursos de inversión	1060000	1060000	1060000	1060000	1060000	1060000
107	Recursos de inversión	1070000	Recursos de inversión	1070000	1070000	1070000	1070000	1070000	1070000
108	Recursos de inversión	1080000	Recursos de inversión	1080000	1080000	1080000	1080000	1080000	1080000
109	Recursos de inversión	1090000	Recursos de inversión	1090000	1090000	1090000	1090000	1090000	1090000
110	Recursos de inversión	1100000	Recursos de inversión	1100000	1100000	1100000	1100000	1100000	1100000
111	Recursos de inversión	1110000	Recursos de inversión	1110000	1110000	1110000	1110000	1110000	1110000
112	Recursos de inversión	1120000	Recursos de inversión	1120000	1120000	1120000	1120000	1120000	1120000
113	Recursos de inversión	1130000	Recursos de inversión	1130000	1130000	1130000	1130000	1130000	1130000
114	Recursos de inversión	1140000	Recursos de inversión	1140000	1140000	1140000	1140000	1140000	1140000
115	Recursos de inversión	1150000	Recursos de inversión	1150000	1150000	1150000	1150000	1150000	1150000
116	Recursos de inversión	1160000	Recursos de inversión	1160000	1160000	1160000	1160000	1160000	1160000
117	Recursos de inversión	1170000	Recursos de inversión	1170000	1170000	1170000	1170000	1170000	1170000
118	Recursos de inversión	1180000	Recursos de inversión	1180000	1180000	1180000	1180000	1180000	1180000
119	Recursos de inversión	1190000	Recursos de inversión	1190000	1190000	1190000	1190000	1190000	1190000
120	Recursos de inversión	1200000	Recursos de inversión	1200000	1200000	1200000	1200000	1200000	1200000

Sl. No.	Name of the Candidate	Age	Gender	Category	Marks	Rank	Status	Remarks	Signature of the Candidate	Date
1	ABHINAV K. S.	22	M	General	100	1	Qualified			
2	ADARSH K. S.	21	M	General	95	2	Qualified			
3	ADITHYAN K. S.	23	M	General	90	3	Qualified			
4	ADITHYAN K. S.	22	M	General	85	4	Qualified			
5	ADITHYAN K. S.	21	M	General	80	5	Qualified			
6	ADITHYAN K. S.	20	M	General	75	6	Qualified			
7	ADITHYAN K. S.	19	M	General	70	7	Qualified			
8	ADITHYAN K. S.	18	M	General	65	8	Qualified			
9	ADITHYAN K. S.	17	M	General	60	9	Qualified			
10	ADITHYAN K. S.	16	M	General	55	10	Qualified			
11	ADITHYAN K. S.	15	M	General	50	11	Qualified			
12	ADITHYAN K. S.	14	M	General	45	12	Qualified			
13	ADITHYAN K. S.	13	M	General	40	13	Qualified			
14	ADITHYAN K. S.	12	M	General	35	14	Qualified			
15	ADITHYAN K. S.	11	M	General	30	15	Qualified			
16	ADITHYAN K. S.	10	M	General	25	16	Qualified			
17	ADITHYAN K. S.	9	M	General	20	17	Qualified			
18	ADITHYAN K. S.	8	M	General	15	18	Qualified			
19	ADITHYAN K. S.	7	M	General	10	19	Qualified			
20	ADITHYAN K. S.	6	M	General	5	20	Qualified			
21	ADITHYAN K. S.	5	M	General	0	21	Qualified			
22	ADITHYAN K. S.	4	M	General	0	22	Qualified			
23	ADITHYAN K. S.	3	M	General	0	23	Qualified			
24	ADITHYAN K. S.	2	M	General	0	24	Qualified			
25	ADITHYAN K. S.	1	M	General	0	25	Qualified			
26	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	26	Qualified			
27	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	27	Qualified			
28	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	28	Qualified			
29	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	29	Qualified			
30	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	30	Qualified			
31	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	31	Qualified			
32	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	32	Qualified			
33	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	33	Qualified			
34	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	34	Qualified			
35	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	35	Qualified			
36	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	36	Qualified			
37	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	37	Qualified			
38	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	38	Qualified			
39	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	39	Qualified			
40	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	40	Qualified			
41	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	41	Qualified			
42	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	42	Qualified			
43	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	43	Qualified			
44	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	44	Qualified			
45	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	45	Qualified			
46	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	46	Qualified			
47	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	47	Qualified			
48	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	48	Qualified			
49	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	49	Qualified			
50	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	50	Qualified			
51	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	51	Qualified			
52	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	52	Qualified			
53	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	53	Qualified			
54	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	54	Qualified			
55	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	55	Qualified			
56	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	56	Qualified			
57	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	57	Qualified			
58	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	58	Qualified			
59	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	59	Qualified			
60	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	60	Qualified			
61	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	61	Qualified			
62	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	62	Qualified			
63	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	63	Qualified			
64	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	64	Qualified			
65	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	65	Qualified			
66	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	66	Qualified			
67	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	67	Qualified			
68	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	68	Qualified			
69	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	69	Qualified			
70	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	70	Qualified			
71	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	71	Qualified			
72	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	72	Qualified			
73	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	73	Qualified			
74	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	74	Qualified			
75	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	75	Qualified			
76	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	76	Qualified			
77	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	77	Qualified			
78	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	78	Qualified			
79	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	79	Qualified			
80	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	80	Qualified			
81	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	81	Qualified			
82	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	82	Qualified			
83	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	83	Qualified			
84	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	84	Qualified			
85	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	85	Qualified			
86	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	86	Qualified			
87	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	87	Qualified			
88	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	88	Qualified			
89	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	89	Qualified			
90	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	90	Qualified			
91	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	91	Qualified			
92	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	92	Qualified			
93	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	93	Qualified			
94	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	94	Qualified			
95	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	95	Qualified			
96	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	96	Qualified			
97	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	97	Qualified			
98	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	98	Qualified			
99	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	99	Qualified			
100	ADITHYAN K. S.	0	M	General	0	100	Qualified			

[illegible]

Sl. No.	Room / Lab / System	Area (sq.ft)	Volume (cu.ft)	Weight (kg)	Material / Substance	Remarks
101	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
102	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
103	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
104	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
105	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
106	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
107	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
108	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
109	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks
110	Room / Lab / System	1000	1000	1000	Material / Substance	Remarks

[illegible]

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ЗАРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙГ НЬ ХАРИУЦАХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ТӨЛБӨРИЙН АРГА

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь эрүүл мэндийн даатгалын сангаас Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлд заасан эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээг худалдан авахад баримтлах төлбөрийн өртөг тогтоох, төлбөрийн өртгын бүрэлдэхүүн хэсгийг тодорхойлох, бүрэлдэхүүн хэсэгт бэрхцэлт оруулах нөхцөлийг тогтооход оршино.

Хоёр. Төлбөрийн арга

2.1. Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.7 заалтад зааснаас бусад эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээг "Тохиолдолд суурилсан төлбөрийн арга"-ар тоолон санхүүжүүлнэ.

2.2. "Тохиолдолд суурилсан төлбөрийн арга" гэж, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.6-т¹ заасныг ойлгоно.

2.3. "Оношийн хамааралтай бүлэг" нь тохиолдолд суурилсан төлбөрийн өртгын нэг хэлбэр бөгөөд өвчин эмгэгийг эмнэлгэйн хувьд төстэй, өртгийн хувьд ойролцоо байдлаар нь сонгон байдалд бүлэг үүсгэх, бүлэг бүрийн дундаж өртгийг урьдчилан тооцож, урьдчилан тогтоосон өртгөөр тухайн бүлэгт хамаарах бүх тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлдэг арга юм.

2.4. "Оношийн хамааралтай бүлэг"-ийн төлбөрийн арга нь дараах бүрэлдэхүүнтэй байна:

2.4.1 Оношийн хамааралтай бүлгийн код: Бүлэг нь тусламж, үйлчилгээний нийтлэг онцлогийг илтгэх 9 хүртэлх цифрээс бүрдсэн кодтой байх бөгөөд кодын орон нь дараах утгыг илэрхийлнэ:

2.4.1.1 эхний орон нь Оношийн хамааралтай бүлгийн төлбөрийн өртгын хөгжүүлэлтийн хувьд өртгын дугаарыг;

2.4.1.2 хоёр дахь орон нь тухайн тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх эрүүл мэндийн байгууллагын төрлийг (1 – бүх ЭМБ, 2 – үндсэн мэргэшлийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх аймэг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг, ортой болон оргүй клиник,

¹ "Тохиолдолд суурилсан төлбөрийн арга" гэж эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг бүрэлдэхүүн хэсэгт оруулах нөхцөлийг тодорхойлох зорилгоор тогтоосон төлбөрийн арга юм.

амаржих газар, түргэн тусламжийн төв 3 – төрөлжсөн мэргэшлийн эмнэлэг, тусгай эмнэлэг)

2.4.1.3 дарвэгийн 2 орон буюу 3, 4 дэх орон нь тухайн бүлэгт хамаарах онцгойн үндсэн ангилал буюу эрхтэн системийн бүтцийн дугаарыг,

2.4.1.4 дарвэгийн 3 орон буюу 5, 6, 7 дэхь орон нь тухайн бүлэгт орсон онцгойн эмнэлэгийн төстэй болон өртгийн хувьд ойролцоо байдлыг,

2.4.1.5 сүүлийн 2 орон буюу 8, 9 дэхь орон нь тухайн тусламж, үйлчилгээний төрлийг.

2.4.2 Тухайн бүлэгт хамаарах өвчин эмгэгийн онцгойн жагсаалт: Бүлэгт эмнэлэгийн болон өртгийн хувьд ойролцоо онцлохыг жагсаан оруулсан байна. Жилд 20-иос дээш удаа тохиолдсон буюу ховор өвчин эмгэгийг эмнэлэгийн болон өртгийн хувьд ойролцоо дээхийг үл хяргалзан нэстгэж "Ангилалдаагүй бусад" гэсэн бүлэгт хамааруулна.

2.4.3. Суурь тариф: ЗМД-ын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээний өртгийн судалгаа, бодлогын тохируулгын өөрчлөлт, эдийн засгийн хүчин зүйлсийн нөлөөлөл зэрэгт үндэслэн тусламж, үйлчилгээний төрлөөр тодорхойлогддог.

2.4.4. Өртгийн жин: Тухайн онцгойн хамааралтай бүтцийн санхүүжилтийн хэмжээг тодорхойлосч индекс бөгөөд энэ нь тухайн бүлэгт хамаарах тусламж, үйлчилгээний дундаж өртгийг суурь тарифт харьцуулсан харьцаагаар тодорхойлогдох тул бүлэг бүрээр ялгаатай байна.

2.4.5. Бүсчлэлийн коэффициент: Адам, орон нутгийн алслагдмал байдал болон Монгол Улсын Засгийн газраас орон нутгийг дэмжих зорилгоор албан хаагчид олгож буй цалингийн өсөлт, тээврийн ханг, амьжиргааны өртөг зэрэг нь тусламж, үйлчилгээний өртөгт шууд нөлөө үзүүлж буй тул уг нөлөөллийг тарифт тусгах зорилгоор жижүү коэффициентийг ашиглана.

2.5 Онцгойн хамааралтай бүлэгт багтах өвчин эмгэгийн тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх төлбөрийн хэмжээг бүтцийн суурь тариф, өртгийн жин, бүсчлэлийн коэффициентийн үржвэрээр тодорхойлно.

$$Z_{\text{бл}} = C_{\text{су}} * K_{\text{жн}} * R_{\text{бл}}$$

Энд:

$Z_{\text{бл}}$ – тухайн бүлэгт хамаарах онцгойн нэг тохиолдлын нэгдүгээр төлбөрийн хэмжээ

$C_{\text{су}}$ – суурь тариф

$K_{\text{жн}}$ – тогтоогдох онцгойн хамааралтай бүтцийн өртгийн жин

$R_{\text{бл}}$ – бүсчлэлийн коэффициент

Гурав. Суурь тарифыг өөрчлөх

3.1. Улсын Их Хурлаас баталсан Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн жил бүрийн төсвийн хуулийн хүрээнд сэнгийн зарлагыг нэмэгдүүлэх төсвийн боломж үүсэх дараа нөхцөлийн аль нэг бүрдсэн үед эрүүл мэндийн даатгалын сангаас сөнхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний суурь тарифыг хэмжээг шинэчилнэ.

3.1.1. Албан ёсны статистикаар жилийн инфляцийн сүүлийн хоёр жилийн нийлбэр 10 хувиас давсан;

3.1.2. Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагчийн цэгшлэлийн сүлжээг шинэчилсэн;

3.1.3. Америк долларын төгрөттэй харьцах ханш сүүлийн 2 жилийн дотор 20 ба түүнээс дээш хувиар өөрчлөгдсөн;

3.1.4. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн тогтолцооны үнэлгээ болон тусламж, үйлчилгээний тоо хэмжээ, чанар, үр дүнд хийсэн судалгаагаар суурь тарифыг өөрчлөх шаардлагатай нь нотлогдсон.

3.2. Суурь тарифыг өөрчлөлттэй уялдуулан өнцгийн хамааралтай бүлгийн жогсдолт, өртгийн жонг өөрчлөхгүй байх болно.

3.3. Эрүүл мэндийн даатгалын Ерөнхий газар нь суурь тарифыг өөрчлөх шаардлагатай бсах, тарифыг нэмэгдүүлэх төсвийн боломж эрүүл мэндийн даатгалын оновд байгаа эсэхэд жил бүр дүн шинжилгээ хийж, энэ талаарх дүгнэлтийг шийдвэрлэх арга замын саналын хамт ОМДҮЗ-оор хэлэлцүүлнэ.

**1. ЭМД-ЫН САНГААС ЗАРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙГ НЬ ХАРИУЦАХ ТУСЛАМЖ,
 ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ СУУРЬ ТАРИФ, ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨРЛӨӨР**

№	Тусламж, үйлчилгээний нэр төрөл	Суурь тариф (төгрөг)
1	Хэвтүүлэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээ	900,000
2	Амбулаторийн үйлдэг, хяналт, эмчилгээ, оношилгоо, шинжилгээ	32,100
3	Өндөр эртэтэй оношилгоо, шинжилгээ	130,000
4	Рентгений тусламж, үйлчилгээ	90,950
5	Түрэл тусламж, үйлчилгээ	48,150
6	Төлөмцлөгч	53,500
7	Өдрийн эмчилгээ	240,000
8	Өдрийн мэс засал	430,000
9	Бусад өдрийн эмчилгээ	58,850
10	Сэргэн засах тусламж, үйлчилгээ	700,000
11	Хөнгөрчлөх тусламж, үйлчилгээ	880,000
12	Уламжлалт анагаах ухааны тусламж, үйлчилгээ	450,000
13	Сүмтлэлээ үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ	250,000

**2. ЭМД-ЫН САНГААС ЗАРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙГ НЬ ХАРИУЦАХ ТУСЛАМЖ,
 ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ СУУРЬ ТАРИФЫГ ТООЦОХОД БАРИМТЛАХ
 БҮСЧЛЭЛИЙН КОЭФФИЦИЕНТ**

№	Бүсчлэл	Бүсчлэлийн коэффициент
1	Баруун бүс	1.15
2	Хангайн бүс	1.1
3	Төвийн бүс	1.05
4	Зүүн бүс	1.05
5	Улаанбаатар	1

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ЗАРДЛЫН ТӨЛБӨРИЙГ НЬ ХАРИУЦАХ ТУСЛАМЖ, ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ХУДАЛДАН АВАХ, САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЖУРАМ

Нэг. Ерөнхий зүйл

1.1. Эрүүл мэндийн даатгал (ЭМД)-ын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1, 9.1.2, 9.1.3, 9.1.5, 9.1.10, 9.1.11, 9.1.13 -д заасан эрүүл мэндийн даатгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ болон Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 24.5.1, 24.5.2, 24.5.3-24.5.8, 24.5.10-т заасан төлбөрийг нь төр хариуцах тусламж, үйлчилгээ болонд "эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ сан"-ний төрлийг тогтоох. Эрүүл мэндийн даатгалын Ерөнхий газар (ЭМДЕГ)-тай гэрээ байгуулсан эрүүл мэндийн байгууллага (ЭМБ)-аас иргэн, даатгуулагчид үзүүлсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний зардлыг ЭМД-ын сан болон төлбөрийг нь төр хариуцах тусламж, үйлчилгээг Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 19 дүгээр зүйлийн 19.1.5-д заасан дагуу Эрүүл мэндийн даатгалын сангаар дамжуулан худалдан авах зориулалтаар эрүүл мэндийн даатгалын санд улсын төсвөөс шилжүүлж нэгтгэсэн сангаас санхүүжүүлэхтэй холбогдох харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2. Эрүүл мэндийн даатгалын сан (ЭМДС)-аас зардлын төлбөрийг нь хариуцах тусламж, үйлчилгээг худалдан авах, санхүүжүүлэхдээ тухайн жилийн ЭМДС-ийн бэлтгэсэн төсөвт багтана.

Хоёр. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төрөл

2.1. Амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ

2.1.1. амбулаторийн үзлэг

- 2.1.1.1. өвчний учир үзлэг, оношилгоо шинжилгээ
- 2.1.1.2. амбулаториор хялгдох өвчлөл
- 2.1.1.3. өвчний учир үзлэг
- 2.1.1.4. эрүүл мэндэд нэгжлэг буй нөхцөл байдал
- 2.1.1.5. сэтгэцийн болон төрхийн загварын үзлэг, оношилгоо

2.1.2. шүд, ясны хөндийн амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ

- 2.1.2.1. шүдний тусламж, үйлчилгээ
- 2.1.2.2. хүүхдийн шүд, ясны хөндийн урьдчилан сэргийлэх тусламж, үйлчилгээ

2.1.3. амбулаторийн үзлэг, зөвлөгөө, хяналт

- 2.1.3.1. жирэмсний хяналтын тусламж, үйлчилгээ
- 2.1.3.2. эмэгтэйнүүд, нөхөн үржихүйн тусламж, үйлчилгээ
- 2.1.3.3. хүүхэд өсвөр үеийн тусламж, үйлчилгээ
- 2.1.3.4. сүрьеэ өвчний хяналт
- 2.1.3.5. бусад хатууларт өвчний хяналт
- 2.1.3.6. эмгэг боловсруулах замын эмгэгийн хяналт
- 2.1.3.7. доторд шүүрлийн эмгэгийн хяналт
- 2.1.3.8. хэрэ сүсэгтэй эмгэгийн хяналт
- 2.1.3.9. хорт хавдрын хяналт

- 2.1.3.10. сэтгэцийн эмгэгийн хяналт
- 2.1.3.11. асрах, гэмтэрийн хяналт
- 2.1.3.12. мэс заслын эмнэлгээний дараах хяналт
- 2.1.3.13. бусад хяналарт бус өмчийн хяналт
- 2.2. Өндөр өртөгтэй оноцлогоо, шилжигтээ;
- 2.3. Эдрийн эмчилгээ
 - 2.3.1. генодиагност;
 - 2.3.2. хэвлийн диалит;
 - 2.3.3. эдрийн эмийн эмчилгээ;
 - 2.3.4. өдрөөр хийх хорт хавдрын хими эмчилгээ;
 - 2.3.5. өдрөөр хийх хорт хавдрын тува эмчилгээ;
- 2.4. Эдрийн мэс засал;
- 2.5. Хэвтүүлэн эмнэх тусламж, үйлчилгээ
 - 2.5.1. эрчимт эмчилгээ;
 - 2.5.2. эмийн эмчилгээ;
 - 2.5.3. мэс засал;
 - 2.5.4. эрхтэн шилжүүлэх мэс засал;
 - 2.5.5. хорт хавдрын хэвтүүлэн эмнэх хими эмчилгээ;
- 2.6. Хялгэвчлэх тусламж, үйлчилгээ;
- 2.7. Сэргээн засах тусламж, үйлчилгээ
 - 2.7.1. амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ;
 - 2.7.2. эдрийн эмчилгээ;
 - 2.7.3. хэвтүүлэн эмнэх тусламж, үйлчилгээ;
- 2.8. Уламжлалт аргаар ухааны тусламж, үйлчилгээ;
 - 2.8.1. амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ;
 - 2.8.2. эдрийн эмчилгээ;
 - 2.8.3. хэвтүүлэн эмнэх тусламж, үйлчилгээ;
- 2.9. Яаралтай тусламж;
- 2.10. Түргэн тусламж
 - 2.10.1. ойрын дуудлага;
 - 2.10.2. алсын дуудлага;
- 2.11. Тензиометрийн тусламж, үйлчилгээ;
- 2.12. Суваглын тусламж, үйлчилгээ;

Гурав. Эрүүл мэндийн байгууллагад ЗМД-ын сангаас олгох тусламж, үйлчилгээний нийт санхүүжилт

3.1. ЗМДС-аас эрүүл мэндийн байгууллагад олгох нийт санхүүжилт нь энэхүү журмын 2 дугаар бүлэгт заасан тусламж, үйлчилгээний төрөл тус бүрийн санхүүжилтийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлогдоно.

3.2. Эрүүл мэндийн даятгалын сангийн төсвийн тухайн жилийн хуулийг хэрэгжүүлэх, ЗМДС-ын тэнцлийг хангуулах зорилгоор эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэхдээ дараах зарчмыг баримтална. Үүнд:

3.2.1. Түргэн тусламжийн тусламж, үйлчилгээг тухайн ЗМБ болон ЗМДЕГ хооронд тухайн жилд байгуулсан гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээгээр хямаарлахгүйгээр чанар, ихэвчлэлийн үр дүнд үндэслэн Эрүүл мэндийн даятгалын Тндэсний зөвлөл (ЗМЗҮЗ)-иас баталсан зөрдлийн хэмжээгээр (тариф) санхүүжүүлнэ.

3.2.2. Нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээ буюу халдварт өвчин, хэрэгтэй тусламж, эрчимт эмчилгээ, хяналсан, төрөлт, төрсний дараах үеийн тусламж, хяналттай нээлсэн, хяналтгүй, цонхот өвчний үндсэн хэргүүрэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээ, зэвсэгт халдварт хэргүүрэн эмчлэх эмч, тус эмчилгээ, болох эмбуратор, өврийн эмчилгээ, өврийн мэс засал, соронзон резонанс томографи (MRI), компьютер томографи (CT)-өөс бусад өндөр өртөгтэй оношилгоо шинжилгээ, эмгэг сүлжлийн шинжилгээ тухайн ЭМБ болон ЭМДЕГ хооронд тухайн жилд байгуулсан гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээгээр хягаарлагчид чанар, нэхэмжлэлийн онцлогын үр дүнд үндэслэн санхүүжүүлэх болох гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээ хүртэл ЭМДҮЗ-өөс баталсан төлбөрийн хэмжээгээр, гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээгээр хятарсан тохиолдол тус бүрийг ЭМДҮЗ-өөс баталсан төлбөрийн хэмжээний 60 хувиар тооцон санхүүжүүлнэ. Хэрэв хамтын төлбөр төлбөл зохих иргэний тусламж, үйлчилгээ явсан тохиолдолд үг 60 хувиар тооцон төлбөрийн хэмжээгээр хамтын төлбөрийн хуви хэмжээг зохих бууруулж ЭМДС-өөс санхүүжүүлнэ.

3.2.3. MRI, CT оношилгоо санхүүжүүлэхээ ЭМБ болон ЭМДЕГ хооронд байгуулсан гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээ хүртэл нэхэмжлэлийг ЭМДҮЗ-өөс баталсан төлбөрийн хэмжээгээр, гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээгээр хятарсан нэхэмжлэл тус бүрийг ЭМДҮЗ-өөс баталсан нийт төлбөрийн хэмжээний 35 хувиар тооцон санхүүжүүлнэ. Хэрэв хамтын төлбөр төлбөл зохих иргэн тусламж, үйлчилгээ явсан тохиолдолд үг 35 хувиар тооцон төлбөрийн хэмжээгээр хамтын төлбөрийн хуви хэмжээг зохих бууруулж ЭМДС-өөс санхүүжүүлнэ.

3.2.4. Эрсэн шалхуулах тусламж, үйлчилгээ болон эрсэн өвчин, амьдралын чанарыг дээшлүүлэх хэргүүрэн эмчлэх тусламж, үйлчилгээ, уламжлалт, сэргэн эвсэх тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэхээ ЭМБ болон ЭМДЕГ-ы хооронд байгуулсан гэрээний тоо хэмжээ мөрдөж, гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээ хүртэл нь санхүүжүүлнэ.

3.3. ЭМД-ын тусламж, үйлчилгээнд шалтгагдах эм, амьсгалын хэрэгсэл, урвалон, оношлуурыг Эрүүл мэндийн сайдын бэлэн батлагдсан урсгал төсөв болон олон улсын байгууллагын санхүүжилтээр худалдан авалт хийж, ЭМБ-д үнэ төлбөргүй шалхуулах тохиолдолд тухайн эм, амьсгалын хэрэгсэл, урвалон оношлуурын нийт зардлыг тухайн ЭМБ-д ЭМДС-өөс олгох зохих нийт төлбөрөөс хасаж санхүүжүүлнэ.

3.4. Эрүүл мэндийн байгууллагаас иргэнд үзүүлсэн дараах тусламж, үйлчилгээний зардлыг тухайн иргэн эрүүл мэндийн давтгалтай эсэхээс үл хамгааран ЭМД-ын сангаас санхүүжүүлнэ. Үүнд:

- 3.4.1. хэрэгтэй тусламж;
- 3.4.2. турган тусламж;
- 3.4.3. хяналсан, төрөлт, төрсний дараах үетэй холбоотой эх барихын тусламж, үйлчилгээ;
- 3.4.4. халдварт өвчний оношилгоо, эмчилгээ;
- 3.4.5. сэтгэцийн эмгэгийн зарим тусламж, үйлчилгээ;
- 3.4.6. бие махбодын ба бэлгийн хүндрэлтэй, өвчлөлийн хохиролд үзүүлэх эрүүл мэндийн болон сэтгэцийн сэргэн засаж тусламж, үйлчилгээ.

3.5. Энэхүү журмын 3.4-т заагдсан бусад тохиолдолд зохих эрүүл мэндийн шалтгаантай иргэнд үзүүлсэн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний зардлыг ЭМД-ын сангаас санхүүжүүлнэ.

3.6. ЭМДЕГ нь тухайн эрүүл мэндийн байгууллагатай байгуулсан гэрээнд зөвхөн дотуу урьдчилгаа төлбөр олгох болох бөгөөд энэ тохиолдолд үүсгэсэн санхүүжилтийг үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээний чанарын болон төлбөрийн хяналтын үр дүнд үндэслэн, нийт гүйцэтгэлийн дүнгээс олгосон урьдчилгаа санхүүжилтийн дүнг хасаж тооцон олгоно.

3.7. Эрүүл мэндийн байгууллагаас иргэн даяатгалд үзүүлэн тусламж үйлчилгээний төлбөрт ЭМД-ын сангаас олгохот зохих нийт санхүүжилт нь энэ журмын 3.6-д заасан үрчиндүүл төлбөрөөс бага тохиолдолд илүү олгосон үрчиндүүл төлбөрийг дараах сарын үрчиндүүл дүнгээс суутгах шалгууль тооцно.

3.8. Хэрэв жилийн эцсийн байдлаар эрүүл мэндийн даятгалын сангаас тухайн эрүүл мэндийн байгууллагад олгосон нийт санхүүжилт нь тухайн эрүүл мэндийн байгууллагын үзүүлсэн тусламж, үйлчилгээнд олгосон зохих төлбөрөөс илүү гарсан тохиолдолд нэгдсэн бодол бүртгэлийн тухай хуулийн дагуу бүртгэлийг зогсоо, тооцооны үйлчилгээний баталгаа үйлдвэр, санхүүгийн тайланд тусгана. Илүү төлсөн төлбөрийг гэрээнд заасны дагуу дараа жилд өөрсөнтэй санхүүжилтээс суутгах эрхгүй бусад талуудад бусад арга хэмжээг авна.

Дөрөв. Иргэний хариуцан төлөх төлбөр

4.1. Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ авсан Монгол улсын иргэн нь энэхүү журмын 4.2, 4.3, 4.4-т зааснаас бусад тохиолдолд Эрүүл мэндийн даятгалын үндэсний хяналтын бэлтгэсэн "ЭМД-ын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний онцгойн хямааралтай бүтэйн хяналт, төлбөрийн хэмжээ"-д заасан иргэний хариуцан төлөх төлбөрийг эрүүл мэндийн байгууллагад төлнө.

4.2. Дараах иргэн энэхүү тэгсгэлийн нэгдүгээр хавсралтаар баталсан 43021152, 430211541, 430211542, 430804442, 430804443, 430821242, 430821243, 43300041 код бүхий оношлын хямааралтай бүтээс бусад оношлын хямааралтай бүтэйн иргэний хариуцан төлөх төлбөрөөс чөлөөлөгдөх бөгөөд төлбөрийг ЭМД-ын сангаас эрүүл мэндийн байгууллагад баталсан зардлын хэмжээгээр бүрэн төлнө. Үүнд:

4.2.1. тэтгэвэрээс өөр мөнгөн орлогогүй иргэн /Найрмийн даятгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмжийн тухай хуулийн 3.1, Найрмийн оношлын тухай хуулийн 12 дэх заалтын дагуу тэтгэвэр авалчид/;

4.2.2. найрмийн хяналтын дэмжлэг, тусалгааны зийлгүүр цэвэрлэгтэй иргэн;

4.2.3. хуушаат цэргийн эмнэлэг дотор алалч;

4.2.4. хүүхдээ хоёр жил эсвэл түүнээс дээш нас хүртэл нь өсгөн бойжуулж байгаа эх гэрлэг;

4.2.5. ил эдэлж байгаа иргэн;

4.3. Хэрэв Эрүүл мэндийн даятгалын тухай хуулийн 6.1.6 (тэтгэвэрээс өөр мөнгөн орлогогүй иргэн), 6.1.8 бүххүдээ хоёр жил бол түүнээс дээш нас хүртэл нь өсгөн бойжуулж байгаа эцэг, эх), 6.1.11 (ил эдэлж байгаа иргэн)-т заасан даятгуулагч нь амил эдэлгээр зохолж, Найрмийн даятгалын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 2 дэх хэсэгт заасан эрхэмнэлээр Найрмийн даятгалын санд шилжүүлж байгаа тохиолдолд иргэний төлөх хэмжээ төлбөрийг төлнө.

4.4. Монгол Улсын 0-18 насны хүүхэд энэхүү тэгсгэлийн нэгдүгээр хавсралтаар баталсан "Эрүүл мэндийн даятгалын сангаас зардлын төлбөрийг нь хариуцах эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний оношлын хямааралтай бүтэйн хяналт, төлбөрийн хэмжээ"-гээр баталсан бүх тусламж, үйлчилгээний иргэний хариуцан төлөх төлбөрөөс чөлөөлөгдөх бөгөөд төлбөрийг ЭМД-ын сангаас эрүүл мэндийн байгууллагад баталсан зардлын хэмжээгээр бүрэн төлнө.

4.5. Эмнэлгийн хяаралтай тусламж, үйлчилгээ өгч буй иргэн, даятгуулагч нь энэхүү татварын нэмдгээр хямаралтайгаар баталсан 41300031, 41300032 код бүхий оношийн хямаралтай бүлгийн иргэний хариуцан төлөх төлбөрөөс чөлөөлөгдөх бөгөөд Төлбөрийн ЭМД-ын сангаас эрүүл мэндийн байгууллагад баталсан зардлын хэмжээгээр бүрэн төлнө.

4.6. Нийт иргэн, даятгуулагч Энэхүү журмын 4.1-д заасан иргэний хариуцан төлөх төлбөрийн дараа дараах нэмэлт төлбөрийг өөрөө хариуцан төлнө.

4.6.1. ЭМБ болон ЭМДЭГ хооронд байгуулсан гэрээгээр энэхүү журмын 4.7-т заасан шаардлагыг хангасан тусламж үйлчилгээний хүнд үнийн тохиролцоо хийж, гэрээнд тусгасан тариф болон тухайн тусламж, үйлчилгээнд эрүүл мэндийн даятгалын сангаас төлөх төлбөрийн хэмжээний эрүү төлбөр.

4.6.2. Даятгуулагч "Амбулаторийн үнэг, оношилгоо, шинжилгээний багц"-ын тусламж, үйлчилгээг бүрэн амьсгүй буюу өөрийн буруугаас даатан үнэгт ороогүй бол дараагийн удаад амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ авахдаа тухайн тусламж, үйлчилгээний нийт зардлын 25 хувийг.

4.6.3. Эрүүл мэндийн даятгалын сангаас санхүүжүүлэх тусламж, үйлчилгээний нэртний тодоролгүй, ороогүй ЭМДЭГ болон эрүүл мэндийн байгууллага хооронд байгуулсан гэрээнд тусгайлан заахдаг, иргэний хувьсгалын дагуу үзүүлсэн нэмэлт үйлчилгээний төлбөрийг 100 хувь.

4.6.4. ОХБ-ийн хамгаалтад ороогүй эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний төлбөрийг 100 хувь.

4.6.5. Тухайн жилд 3-аас дээш удаа шүд, явсны хэвдрийн амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ авсан тохиолдолд 4 дээ тохиолдлоос эхлэн төлбөрийг ОХБ-ийн хамгаалтад заасан хэмжээгээр 100 хувь.

4.6.6. Анхан шатны ЭМБ-ын эмчийн дээд, илгээх бичиглүүлээр илгээх бичиг шаардахгүй тусламж, үйлчилгээгээс бусад тохиолдолд/ иргэн сайн дурдсаар шатлам явуулан явчлалаа шатгалын эрүүл мэндийн байгууллагаас амбулаторийн тусламж, үйлчилгээ авсан, оношилгоо шинжилгээ /андар өртөгтэй болон бүсэд/ хийгдсэн тохиолдолд тухайн тусламж, үйлчилгээний зардлыг холбогдох ОХБ-ийн хамгаалтад заасан хэмжээгээр 100 хувь, хэрэв тухайн тусламж, үйлчилгээ нь ОХБ-ийн хамгаалтад багцаагүй буюу төлбөрийг Сангийн сайд, Эрүүл мэндийн сайдын хамтарсан тулаанаар баталсан "Тархин болон эрөн нутгийн өмчт эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх нэмэлт болон төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн жишээ хэмжээ"-оор тооцон 100 хувь.

4.7. Дараах шаардлагыг бүхэлд нь өсхүл арьс ногойг нь хангасан тусламж, үйлчилгээний тарифыг хувийн хэвсгийн эрүүл мэндийн байгууллагатай гэрээгээр тохиролцоно. Үүнд:

4.7.1. Даятгуулагчийн амь насыг дарах, нон шаардлагатай тусламж, үйлчилгээ хийх ч хүртээмж нь нон хямаралтайгаар, хүртээмжийг тайлшгүй нэмэгдүүлэх шаардлагатай тусламж, үйлчилгээ.

4.7.2. Монгол Улсад эхнээх боломжгүй бичийн хамгаалтад багтсан өвчлөл эмсгэлэн амьсгалж өөрийн хөрөнгө оруулалтаар нутагшуулсан боловч ОХБ-ийн хамгаалтад ороогүй тусламж, үйлчилгээ.

4.7.3. Даятгуулагчид нон шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний чанарыг дээшлүүлэх зорилгоор шинэ технологийг нэвтрүүлсэн бөгөөд уг технологийг хамгаарх зардал нь ЭМД-ын тусламж, үйлчилгээний тарифт шингээгүй тохиолдолд.

4.7.4. Тухайн тусламж, үйлчилгээг тухайн ЗМБ-аас өөр ЗМБ үзүүлэгдгүй бөгөөд тухайн тусламж, үйлчилгээний өртөг нь ЗМДТЗ-ийн баталсан төлбөрийн хэмжээгээс дийлсэн тохиолдолд;

4.8. Энэхүү журмын 4.7-д авсан зарцыг нь хунийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллалтад гэрээгээр тохиролцох тусламж, үйлчилгээний хэмжээг ЗМДТЗ-ийн даргын тушаалаар жил бүр батлан бөгөөд баталсан хэмжээний хуралд тарифын тохиролцоо хийнэ

4.9. Монгол Улсын хууль, Олон улсын гэрээнд тусгайлан заагаагүй тохиолдолд эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 6.1.4-т авсан заагсрын иргэн, харьяатидгүй даатгууллагч нь эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ авахдаа тухайн тусламж, үйлчилгээний нийт төлбөрийн хэмжээний 80 хувьтай тэнцэх төлбөрийг эрүүл мэндийн байгууллагад төснө. Монгол улсдаа бусад улстай байгуулсан Нийгмийн хамгааллын гэрээ, хэлэлцээрт эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний асуудлыг тусгасан тохиолдолд тухайн гэрээ, хэлэлцээрийн захируулалтыг баримтлана.

1.6. Аудиториянын жалпы саны	Денеби-аппетиттин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.	Аудиториянын жалпы саны, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.
	Сенаторлуктун жалпы саны	Сенаторлуктун жалпы саны, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.
	Бул бөлүмдө көрсөтүлгөн	Бул бөлүмдө көрсөтүлгөн, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.
1.7. Аудиториянын жалпы саны	Денеби-аппетиттин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.	Аудиториянын жалпы саны, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.
	Сенаторлуктун жалпы саны	Сенаторлуктун жалпы саны, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.
	Бул бөлүмдө көрсөтүлгөн	Бул бөлүмдө көрсөтүлгөн, дененин өсүшү, бул "Аудиториянын жалпы саны" бөлүмүндө көрсөтүлгөн.

[illegible]

Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга
көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз

	3. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз
Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз	1. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 2. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 3. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 4. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 5. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 6. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 7. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 8. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз 9. Өзүлөр, ортотко элчилеңгө, инсандарга көңүлүңүз булаг, көңүлүңүз

[illegible]

1000

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

5.2. ЭМД-ын сангаас санхүүжүүлдэг тусламж, үйлчилгээний хувьд энэхүү хормын 5.1-т тодорхойлсон удирдамжаар зохицуулаагүй тохиолдлыг санхүүжүүлэх эсэхийг ЭМД-ын тухай хуулийн 14.8.6, 14.8.7-г заасан холбогдох журмын дагуу зохицуулна.

5.3. ЭМД-ын сангаас эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний нэгж, тохиолдлын төлбөрийг санхүүжүүлэхдээ энэхүү тогтоолын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан оношийн хамгааралтай бүлгийн нэгсвэлтэд хэргэлээх "ЭМД-ын сангаас төлөх" төлбөрийн хэмжээг баримтална.

Зургаа. Энэсэлтийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгчдэд хориглох зүйл, хүлээх үүрэг

6.1. Эрүүл мэндийн байгууллага нь ЭМДЕГ-тай байгуулсан гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээ дууссан гэдэг шалтгаанаар ЭМД-ын сангаас санхүүжүүлдэг тусламж, үйлчилгээг төлбөртэй үзүүлэхийг санал болгох, төлбөр авахыг хориглоно.

6.2. Эрүүл мэндийн байгууллага нь иргэн даяатгуулагчдад тусламж, үйлчилгээг хүртээмжтэй, чанартай үзүүлэх хүрээнд дараах үүргийг хүлээнэ. Үүнд:

6.2.1. Гэрээгээр заасан тусламж, үйлчилгээний тоо хэмжээг жилийн турш хүртээмжтэйгээр иргэн, даяатгуулагчдад үзүүлэх, иргэн даяатгуулагчдыг зөв оноотой мэдээллээр хангах

6.2.2. Эрүүл мэндийн даяатлагын сангийн санхүүжилтээс олсон орлогыг даяатлагын тусламж, үйлчилгээний тарифт шингэсэн зардлыг нэн тэргүүнд санхүүжүүлж, иргэний санхүүгийн хамгаалалтыг сайжруулах

6.3. Эрүүл мэндийн байгууллага нь оношийн хамгааралтай бүлгийн төлбөрийн хэмжээнд багтаагүй гэх үндэслэлээр иргэдийг төлбөрдүүлж, тусламж, үйлчилгээний бацаад өрсөн тусламж, үйлчилгээг төлбөртэйгөөр үзүүлэх, өр хоногийн төлбөр гэж нэмэлт төлбөр авах, хэвтэн эмнэлүүлэхээ өмнө төлбөрийг нь авах эм тариа ар гэрээр нь авхуулсан, өөр эмнэлэг, оношилгоо, шинжилгээнд нэр зааж явуулах, иргэдийг өөрөө зөвшөөрсөн гэж гарын үсэг зургуулах зэрэг зөвшөөх шалхтай үйлдлийг хийхийг хориглоно. Хэрэв зөрчсөн нь хяналтаар илэрсэн тохиолдолд гоононд заасан холбогдох эрга хэмжээг авна.

Долоо. Бусад

7.1. Эрүүл мэндийн байгууллага (ЭМБ) нь иргэнд энэхүү журмын 2.6.1 (эрчимт амьчилгаа), 2.10 (нэралтай тусламж А), 2.11 (түргэн тусламж), 2.12 (телемедицин), 2.4.3.2 (хаалгийн диагна), 2.7 (хөнгөөчлөх)-т зааснаас бусад тусламж, үйлчилгээг үзүүлэх бусдаа тусламж, үйлчилгээ үзүүлж эхэлсэн болон дууссан хугацааг эрүүл мэндийн даяатлагын цахим систем болон ХҮР системд холбосон хурууны хээ уншигч төхөөрөмжөөр, хэрэв тийм боломжгүй бол иргэний регистрийн дугаараар бүртгэн, баталгаажуулна.

7.2. Эрүүл мэндийн байгууллага нь тусламж, үйлчилгээний удирдамжид зааж өгөхний түүх болон холбогдох бүртгэлд бичигдсэн бөгөөд Монгол Улсын эмийн бүртгэлд бүртгэгдсэн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл, мэс заслын хэрэгсэл, протез, ортопедийг зайлшгүй шаардлагаар иргэндээ авхуулсан тохиолдолд тухайн эрүүл мэндийн байгууллагаас сонгон шалгаруулалт зохион байгуулж худалдан авсан үнээ, хэрэв тухайн эмийг сонгон шалгаруулалтаар авсагүй тохиолдолд худалдан авсныг нь нотлох ө-баримт эсхүл санхүүгийн баримт дүхн үнээр тус тус тооцож иргэнд заавал буцаан олгоно.

Найм. Журам зөрчигчид хүлээлгэх хариуцлага

8.1. Эрүүл мэндийн байгууллага дээтлүүлэгчид шаардлагагүй эмчилгээ, үйлчилгээ санал болгох, холбогдох онцгийг өндөр өртөг бүтэй онцгийн бүлэг рүү хувирган нээгдмэл зэрэг хууран мэхлэх зөрчил гаргасан нь нотлогдсон бол холбогдох хууль, журмыг гэрээнд заасан хариуцлагыг хүлээлгэнэ.

8.2. Эрүүл мэндийн байгууллага нь энэхүү журмын 4 дүгээр бүлэгт заасан "Иргэний хариуцан төсөх төлбөр" бол өөр төлбөрийг иргэнээс авсан тохиолдолд иргэнээс авсан нэмэлт төлбөрийн хэмжээтэй дүйцэх санхүүжилтийг дараагийн санхүүжилтээс бууруулах дахин даалгаврыг гэрээ цуцлах хүртэл арга хэмжээ авна.

8.3. ЭМБ нь гэрээнд тусгагдсан тоо хэмжээнээс хэтэрсэн нэн шаардлагатай тусламж, үйлчилгээний төлбөрийн хэмжээг бууруулснаас үүдэн иргэнээс нэмэлт төлбөр авах, төлбөртэй үзүүлэх, өөр эрүүл мэндийн байгууллага руу шилжүүлсэн тохиолдолд торгууль ногдуулах, эл тусламж, үйлчилгээний хүсэд гэрээ цуцлах зэрэг арга хэмжээг авч хэрэглүүлнэ.